

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۱/۲۷ به پیشنهاد شماره ۵۷/۲۳۲۳۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور) و به استناد جزءهای (۱) و (۲) بند (ع) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور، آیین نامه اجرایی جزءهای بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

- آیین نامه اجرایی جزءهای (۱) و (۲) بند (ع) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور (موضوع تسویه و تهاتر بدهی ها و مطالبات دولت از طریق انتشار اسناد (اوراق) تسویه خزانه)
- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- جزء (۱) بند (ع): جزء (۱) بند (ع) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور.
- ۲- جزء (۲) بند (ع): جزء (۲) بند (ع) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور.
- ۳- وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی.
- ۴- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۵- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.
- ۶- مؤسسات اعتباری: بانک یا مؤسسات اعتباری موضوع بند (ح) ماده (۱) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲.
- ۷- اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع): اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری ها، صندوق های بازنشستگی، بانک ها، قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص)، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره)، پیمانکاران حوزه نگهداری، ایمن سازی و بهسازی راه ها، سازمان بسیج سازندگی، پیمانکاران خصوصی، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، شرکت ملی نفت ایران و شرکت های تابعه و وابسته به آنها و همچنین شرکت های دولتی تابعه وزارتخانه های نیرو، جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی که بابت یارانه قیمت های تکلیفی، دارای مطالبات از دولت، که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده است، می باشند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۴۵۵۲

شماره / ت ۶۳۹۰۹ هـ

تاریخ / ۱۴۰۴

۸- اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع): اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و عمومی غیردولتی از جمله نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری‌ها، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی(ره) و شرکت‌های تابعه، آستان قدس رضوی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء که دارای مطالبات از دولت، که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده است، می‌باشند.

۹- اسناد تسویه خزانه نوع دوم: اسناد (اوراق) تعهدی خاصی که به‌منظور تسویه بدهی اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) به مؤسسات اعتباری که تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده است، با بدهی‌های قطعی دولت به اشخاص مذکور، که در اجرای جزء (۱) بند (ع) و ترتیبات مقرر در این آیین‌نامه صادر می‌شود.

۱۰- بدهی‌های قطعی دولت: بدهی دستگاه‌های بدهکار که به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مذکور تسجیل شده باشد.

تبصره- بدهی‌های ایجاد شده از محل سایر مصارف عمومی نظیر هزینه از محل درآمدهای اختصاصی و سایر اعتبارات دستگاه قابل تهاتر از این محل نمی‌باشد.

۱۱- بدهی فرادستگاهی: بدهی‌های دولت که دستگاه اجرایی مشخصی در دولت متعهد و متولی ثبت، گزارش و تسویه آن نمی‌باشد.

۱۲- دستگاه بدهکار: وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود)، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های آب و فاضلاب (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود) که دارای بدهی قطعی به اشخاص متقاضی هستند.

تبصره ۱- در خصوص اقلام بدهی فرادستگاهی دولت به اشخاص متقاضی، دستگاه بدهکار، مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت می‌باشد.

تبصره ۲- در اجرای بند (۴) ماده (۱۰) این آیین‌نامه، در خصوص نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، دستگاه بدهکار محسوب می‌شود.

۱۳- دستگاه طلبکار: وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که بر اساس قوانین، مسئول وصول درآمدهای قوانین بودجه سنواتی هستند و دارای مطالبات از اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع) می‌باشند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۴۵۵۷

شماره / اب ۳۹۰۹ هـ

تاریخ / ۱۴۰۴

۱۴- مطالبات دولت: مطالبات دستگاه‌های طلبکار از اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع) بابت منابع عمومی دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط ایجاد شده باشد؛ به استثنای منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی و درآمدهای دارای مصارف خاص (درآمد - هزینه). فهرست مطالبات موضوع این بند، توسط وزارت و با هماهنگی سازمان تعیین می‌شود.

۱۵- وجه التزام تأخیر تأدیه دین: وجوهی که مشتری مؤسسه اعتباری موظف است در صورت عدم ایفای به‌موقع تعهدات خود در قبال مؤسسه اعتباری در چهارچوب مصوبات هیئت عالی بانک مرکزی پرداخت نماید.

۱۶- سامانه: زیرسامانه صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، ذیل سامانه الکترونیکی مدیریت بدهی‌ها و اوراق بازار پول و سرمایه (سماد نو).

ماده ۲- مرجع رسیدگی و تأیید اقلام بدهی‌ها / مطالبات دولت به / از اشخاص متقاضی موضوع این آیین‌نامه در چهارچوب دستورالعمل اجرایی موضوع جزء (۲) بند (ح) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور تعیین می‌شود.

ماده ۳- فرآیندها و روش صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم توسط وزارت تعیین می‌شود. اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع)، بانک مرکزی، مؤسسات اعتباری و سایر دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ مکلفند حسب مورد براساس روش اعلامی وزارت اقدام نمایند.

تبصره ۱- ارائه درخواست صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم برای اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) ایجاد حق نمی‌کند.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ مکلفند براساس اعلام وزارت و الزامات و تکالیف مقرر در ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و آیین‌نامه اجرایی آن و بخشنامه‌های صادره، اقدامات لازم را به عمل آورند. صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، منوط به اجرای تکالیف مربوط به ثبت بدهی‌ها و مطالبات در زیر سامانه ثبت و گزارشگری بدهی‌ها و مطالبات عمومی، ذیل سامانه الکترونیکی مدیریت بدهی‌ها و اوراق بازار پول و سرمایه (سماد نو) است.

تبصره ۳- اسناد تسویه خزانه نوع دوم که به موجب این آیین‌نامه صادر می‌شود، فاقد هرگونه حفظ قدرت خرید یا سود هستند.

ماده ۴- به وزارت اجازه داده می‌شود نسبت به تسویه بدهی‌های دولت از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم تا مبلغ پانصد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به شرح زیر اقدام نماید:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۴۵۵۷ پت ۳۹۰۹ هـ
تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۵

۱- تهاتر بدهی‌ها و مطالبات برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی تا سقف مبلغ دویست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال می‌باشد.

۲- باقیمانده مبلغ مزبور در این ماده تا سقف دویست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای تهاتر بدهی‌ها و مطالبات سایر اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) به مصرف می‌رسد.

تبصره ۱- مانده مصرف نشده سهم بندهای (۱) و (۲) این ماده از ابتدای بهمن ماه با تشخیص وزارت و هماهنگی سازمان حسب مورد قابل جابه‌جایی و انتقال به یکدیگر می‌باشد.

تبصره ۲- ملاک تسویه حساب در صورتی که مبالغ بدهی‌های قطعی و مطالبات مؤسسات اعتباری و تخصیص اعتبار صادر شده متفاوت باشد، مبلغ کمتر خواهد بود و اسناد تسویه خزانه نوع دوم، به میلیون ریال صادر می‌شود.

تبصره ۳- دستگاه بدهکار مکلف است در حین اجرای فرآیند تسویه موضوع این آیین‌نامه، از هرگونه تسویه دیگر اعم از نقدی و غیرنقدی در ارتباط با بدهی اعلامی برای موضوع این آیین‌نامه خودداری نماید. مسئولیت ثبت هرگونه درخواست تکراری برای صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم بر عهده مقام‌های مجاز مربوط در دستگاه اجرایی بدهکار، اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) و مؤسسات اعتباری می‌باشد.

تبصره ۴- در راستای آغاز فرآیند صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، سقف مجاز تسویه بدهی مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی از جمله مانده بدهی بابت اصل و سود خطوط اعتباری و سپرده‌گذاری حداکثر تا پانزده روز از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه به تفکیک موضوعات اقلام بدهی بانک‌ها، توسط بانک مرکزی به وزارت و سازمان اعلام می‌شود.

تبصره ۵- تاریخ اعمال حساب اسناد تسویه خزانه نوع دوم توسط دستگاه بدهکار، مؤسسات اعتباری و بانک مرکزی تاریخ صدور اسناد مذکور است.

تبصره ۶- در مواردی که اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) اسناد تسویه خزانه نوع دوم، رأساً نسبت به تسویه کسور سازمان تأمین اجتماعی بابت بدهی‌های قطعی دولت اقدام نمایند، مبلغ کسور تسویه شده به مبلغ مطالبات آنها از دولت اضافه می‌شود و تسویه آن از طریق اسناد تسویه خزانه نوع دوم مجاز است.

تبصره ۷- در صورتی که در فاصله تأیید درخواست متقاضی جزء (۱) بند (ع) توسط مؤسسات اعتباری تا صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، تمام یا بخشی از مبلغ بدهی اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) به مؤسسات اعتباری تسویه شود، مؤسسات اعتباری موظف به منظور نمودن مبلغ مازاد در مطالبات بعدی و یا استرداد مبلغ مزبور به اشخاص مذکور می‌باشند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۴۵۵۲

شماره / ت ۳۹۰۹ هـ

تاریخ / ۱۴۰۴

تبصره ۸- مطالبات حسابرسی شده هر یک از بانک‌ها از دولت (مطابق ماده (۲) این آیین‌نامه) که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده باشد از طریق تسویه بدهی آنها به مؤسسات اعتباری که تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده باشد، با صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم قابل تسویه است.

تبصره ۹- مطالبات مؤسسات اعتباری از اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع)، بابت تسهیلات ارائه شده از محل منابع حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده، قابل تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم نیست.

تبصره ۱۰- در خصوص مطالبات مؤسسات اعتباری از اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع)، که در چهارچوب مقررات مربوط، مشمول هرگونه امهال، از جمله تقسیط مجدد، تمدید، تجدید قرارداد یا تبدیل قرارداد مطابق مفاد دستورالعمل اجرایی نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری شده‌اند، اعم از اینکه مطالبات جاری یا غیرجاری باشد، تاریخ ایجاد بدهی اولیه، ملاک سال ایجاد بدهی اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) می‌باشد.

تبصره ۱۱- مؤسسات اعتباری پس از تأیید میزان بدهی اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) به آنها در سامانه و صدور تخصیص اعتبار با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱، مجاز به تغییر یا اصلاح اطلاعات تأیید شده نیستند.

ماده ۵- تسویه هرگونه بدهی اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) به مؤسسات اعتباری بر مبنای تسهیم به نسبت بین اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط به بدهی شخص متقاضی جزء (۱) بند (ع) انجام می‌شود. مؤسسات اعتباری، ادعایی در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده است، نخواهند داشت.

ماده ۶- تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام و یا مالکیت آنها به صورت مستقیم متعلق به اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) باشد، از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم طبق مقررات این آیین‌نامه مجاز است.

تبصره ۱- در اجرای این ماده، تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که به صورت غیرمستقیم متعلق به سازمان تأمین اجتماعی، صندوق‌های بازنشستگی و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره) (با اعلام ستاد مذکور) باشد، مجاز است.

تبصره ۲- مسئولیت احراز میزان سهام یا مالکیت موضوع این ماده بر عهده دستگاه بدهکار است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۴۵۵۲

شماره / ت ۶۳۹۰۹ هـ

تاریخ / ۱۴۰۴ / ۱۴۰۴

ماده ۷- استفاده از سامانه برای صدور اسناد تسویه خزانه دوم مجاز است. سازمان‌های ثبت اسناد و املاک کشور و ثبت احوال کشور و سایر دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند با اعلام وزارت نسبت به ارائه اطلاعات لازم و فراهم کردن دسترسی به سامانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط اقدام نمایند. صدور و اعلام تسویه حساب از طریق سامانه مذکور، مشمول قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲ بوده و در حکم تسلیم و ابلاغ صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم است. دستگاه‌های ذی‌ربط مکلف به اعمال حساب و اطلاع رسانی به اشخاص متقاضی جزء (۱) بند (ع) بر اساس اسناد تسویه صادره در سامانه می‌باشند.

ماده ۸- مبالغ اسناد تسویه خزانه نوع دوم صادره به عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی منظور می‌شود.

ماده ۹- در اجرای این آیین‌نامه و براساس اولویت‌های تعیین شده توسط سازمان، مهلت صدور تخصیص توسط سازمان با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱، حداکثر تا پانزدهم اسفندماه ماه سال ۱۴۰۴ و مهلت صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم بر مبنای تخصیص‌های صادره با استفاده از ظرفیت مهلت‌های مقرر در قانون اصلاح قانون مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۴۰۱ توسط وزارت (خزانه‌داری کل کشور) تعیین می‌شود.

ماده ۱۰- شرایط و الزامات اجرایی جزء (۲) بند (ع) به شرح زیر است:

۱- میزان استفاده هر یک از ظرفیت‌های مندرج در این جزء تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

تبصره- سقف تهاثر بدهی‌ها به صورت نقدی و اوراق مالی اسلامی یکصد هزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در نظر گرفته می‌شود.

۲- در اجرای بند (ت) ماده (۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ و آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۰)، ماده (۱۲) و بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۵۶۳۶/ت ۶۲۹۴۸ هـ مورخ ۱۴۰۳/۸/۲، تسویه بدهی‌های دولت به اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع) با رعایت تبصره جزء (۱) این ماده و در چهارچوب مقررات مربوط انجام می‌شود.

۳- تسویه بدهی‌های دولت به اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع) از محل سهام با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و تهاثر اموال ضمن اخذ مجوز هیئت وزیران با رعایت سایر مقررات و دستورالعمل‌ها و فرآیندهای اجرایی مربوط، به صورت جمعی - خرجی انجام می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۴۵۵۷

شماره / اب ۶۳۹۰۹ هـ

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۲

۴- تسویه و تهاتر بدهی‌ها و مطالبات دولت به / از اشخاص متقاضی جزء (۲) بند (ع)، با درخواست دستگاه بدهکار، تایید دستگاه طلبکار و صدور تخصیص توسط سازمان (با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱)، به صورت جمعی - خرجی انجام می‌شود.

ماده ۱۱- استفاده از ظرفیت‌های موضوع این آیین‌نامه، منوط به درخواست اشخاص متقاضی طلبکار از دولت موضوع جزءهای (۱) و (۲) بند (ع) و تخصیص اعتبار با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ می‌باشد.

ماده ۱۲- اسناد تسویه خزانه نوع دوم صادره در دستگاه‌های اجرایی، تهاتر بدهی‌ها و مطالبات دولت و همچنین تسویه بدهی‌های دولت از طریق سهام و اموال، حسب مورد به حساب دریافتی و پرداختی از محل ردیف‌های مربوط مندرج در جداول پیوست قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور از جمله ردیف (۳۱۰۱۰۶) جدول شماره (۵) منظور و اعمال حساب می‌شود. اعمال حساب جمعی - خرجی، بر اساس دستورالعمل مربوط در چهارچوب نظام حسابداری بخش عمومی و استانداردهای حسابداری بخش عمومی انجام می‌گردد. مبالغ تسویه شده از طریق تهاتر در حکم منابع وصولی نقدی در عملکرد دستگاه اجرایی طلبکار منظور می‌شود.

ماده ۱۳- وزارت، گزارش تفصیلی عملکرد این آیین‌نامه را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال می‌نماید.

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

(۱۹۷۹۱۸۷۵)